

Izhaja vsakih štirinajst dni vsak drugi torek in stane po pošti ali na dom pošiljan za celo leto

80 kr.

Za tuje drž. več poštni stroški.

„Soča“

z „Gosp. Listom“ in „Primorcem“ stane na leto 5 gld. 20 kr.

PRIMOREC

Oglasi se plačujejo za tristopno petit-vrsto: enkrat 8, dvakrat 7 in trikrat 6 kr., večkrat po pogodbi. Vsa plačila vrše se naprej.

Posamične številke po 3 kr.

Uredništvo in upravnništvo je v Gosposki ulici št. 9.

Rokopisi se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik Drag. Strucelj. — Tiska in zalaga „Gor. tiskarna“ A. Gabršček (odgovoren Jos. Krmpotić).

Izstop slovenskih poslancev iz deželnega zbora.

Zgodilo se je, kar se je moralo zgoditi! Brezobzirnost laških poslancev je že davno prestopila zadnje mogoče meje, toda slovenski poslanci so vkljub temu še vedno sodelovali z njimi v deželnem zboru. 3. t. m. pa, ko so Lahji odbili celó ustanovitev novega upravnega odseka, ki naj bi popravil dosedanje zamude in nemarnosti dež. zbora, je bilo slov. poslancem vendarle preveč, da so užaljeni in razjarjeni zapustili deželni zbor. Gosp. dr. Henrik Tuma je podal v imenu vseh slov. poslancev naslednjo:

Izjava:

Uvažuje, da je nasprotna italijanska stranka odvrnila današnji predlog, naj se poleg obstoječih odsekov ustanovi še upravni odsek, ki je za preustrojitev deželnih razmer neobhodno potreben, in je ista stranka s tem odklonila vsako poročilo, da hoče resno sodelovati z nami na korist cele dežele;

uvažuje, da po dosedanjem postopanju ni mogoče nikakega napredka in prospeha pričakovati, marveč se je po kmečkih občinah davčno breme po dokladah dvignilo od 150 do 300%, in da kmečki stan v deželi propada;

uvažuje, da je vladajoči sistem Nj. Prevzvišenosti g. namestnika Rinaldini-ja tak, da pospešuje dosedanje neznosno stanje in da se gubi naša narodnost in upliv narodnih poslancev;

uvažuje, da se po sistematičnem poročanju oblasti in po mero-dajnih osebah podkopluje ugled naših poslancev pri osrednji vladi in s tem potem uničuje in onemogočuje vsak uspeh na korist prebivalstva slovenske narodnosti;

zanašaje se na previdnost in moč te osrednje vlade, da konečno uvidi neiznosno stanje naših deželnih razmer, in s trdnim zaupanjem na slovensko ljudstvo, da terja pravice, ki mu gredo po številu in po zakonu, izjavljajo prisotni poslanci slovenske narodnosti, da jim ni mogoče več sodelovati v deželnem zboru, dokler se jim ne dá poročila, da se resno misli preustrojiti deželne razmere; niso pa nasprotni, da se reši redni letni proračun.

V Gorici, 3. februarja 1897.

Ta kratka izjava se je zdela deželnemu glavarju predolga, in to na migljaj vrhovnega pokrovitelja vseh zmešnjav dr. Pajerja, da je govornika pretrgal in nervozno zvonil. Po dovršenem prečitaniu so zapustili vsi slov. poslanci dvorano — in seja je bila zaključena. Ali bo sploh še kaka seja, to je vprašanje, ki se mora rešiti te dni.

Še tisti večer smo prejeli iz okolice izjave, ki izrekajo popolno soglasje s slov. poslanci.

Ni dvoma, da vsi Slovenci oduševljeno pozdravijo ta soglasni in odločni korak svojih zastopnikov v deželnem zboru goriskem.

Iz govora g. deželnega poslanca dr. H. Tume, ki je trpel eno uro (kateri priobčimo doslovno prihodnjico), bo jasno vsakomur, koliko grehov je naredil dež. zbor goriski od svojega početka do danes, ko so imeli vse delo v rokah Italijani. In zdaj, ko hočejo Slovenci prevzeti vse delo za blagor cele dežele, ko so zahtevali záse novi upravni odsek, jim Italijani niti tega ne dovolé. S takimi tovariši na italijanski strani ni mogoče nikako nadaljno sodelovanje! Zategadel je bil edini umesten korak naših poslancev, da so zapustili deželni zbor, v katerem ni mogoče doseči skoro ničesa za blagor dežele.

Dá, zadosti je bilo dosedanje tlake! Lahov in Furlanov je komaj tretjina prebivalstva v deželi, vendar imajo vsled krivičnega volilnega reda večino v deželni hiši. Tam so gospodovali po svoji „aviti colturi“, katero so dajali vsak hip občutiti nam Slovencem. In iz dosedanjih krivic, katere so nam delali skozi desetletja, izvajajo posledico, da móra vedno takó ostati, da Slovencem naj se gode neznosne krivice na večne čase! — Toda skrajni je že čas, da se je dalo Lahom razumeti, da: tisoč let krivice še ne napravi trenotka pravice! Proč torej z vso krivico iz deželnega zbora goriskega, proč z nečuvnim preziranjem in zasmehovanjem gmočnih in narodnih koristij slovenske dvetretjinske večine v deželi! Ali popolna narodna enakopravnost in enakost v varstvu gmočnih koristij ali pa — brez deželnega zbora!

Ta zahteva je pač takó naravna, da ne potrebuje nikakoršnega utemeljevanja. In izpolniti se mora! Slovenski narod bo stal za svojimi poslanci kakor en sam mož! Iskrena hvala gg. poslancem, da so še v zadnjem trenutku rešili našo narodno čast in morda tudi deželo iz pogubnega životarstva.

Loterija

ženske podružnice sv. Cirila in Metoda v Gorici.

Na Svečnico je bil dovršen čin izredne požrtvovalnosti našega narodnega ženstva v Gorici in na Goriskem sploh. Šele koncem novembra je bila sprožena misel o predmetni loteriji v korist „Sloginim“ zavodom, a pravo dovoljenje je došlo od ministerstva po novem letu, a že 2. t. m. se je vršilo žrebanje na 253 dobitkov. Naše dame, ki so sprožile to misel in prevzele nje izvršitev na svoje ráme, same niso imele niti od daleč na mislih, da se odzove naše narodno ženstvo v toliki meri njih pozivu; računile so na kakih 50 darov, a došlo jih je — petkrat več. Tudi srečke so bile vse razprodane, še premalo jih je bilo; zadnji dan bi jih bili prodali še najmanj 500!

Vse darove smo že naznanili v „Soči“ in v „Primorcu“. Že iz tega razkaza je bilo

razvidno vsakomur, kolike vrednosti so vsi darovi. Na vsako dvanaajsto srečko je prišel že po en dobiček, kar je gotovo zeló redek, ako ne morda povsem osamljen slučaj.

Na Svečnico od 2½ do 6. zvečer se je vršilo žrebanje na odru, v dvorani pa je bila velika gnječa rodoljubnega občinstva iz vseh stanov. Po primernem, zeló umestnem nagovoru g. prof. Santelna se je vršilo žrebanje. Gospe in gospodične, ki so pomagale gospodu Š. pri tem mučnem opravilu, so imele pač težavno nalogo; ali one so vstrajale, do konca in še dalje, ko se je oglašalo izredno veliko srečnih dobiteljev, ki so z veliko radovednostjo pričakovali svoje dobitke. Vsem je bilo takoj ustrezno. Da pa ni bil vsakdo zadovoljen s svojim dobitkom, umeje se samo po sebi, ker vsaka reč ni za vsakega človeka. Neki gospodični se je celó pripetila „smola“, da je dobila — dar svojega očeta.

„Slogini“ zavodi, ali nameravani „Šolski dom“, dobé lepo število stotakov čistega dohodka. Za to nam je dostojno zahvaliti naše narodne dame v mestu in na deželi v obče, še posebe pa gospe in g.čne odbornice naše ženske podružnice, v prvi vrsti vele-spoštovano gospó predsednico Avgusto Santelnovo in njene g.čne hčerke, nje vrlo namestnico gospo Ivanka Deklevovo, požrtvovalno denarničarico gospó Amalij Drufov-kovo in g.čne hčerke, odbornice gospó Zavninkovo in g.čne učiteljice „Sloginih“ zavodov, ki so tudi pridno prodajale srečke. Istotako so se odlikovale gg.čne odbornice, g.čna Koršič, Dovgan in Premrov, ki so razprodajanjem srečk in s pisarenjem opravile ogromnega dela. Prav presrečna hvala vsem, ki so kakorkoli pripomogle, da se je takó nepričakovano sijajno obnesla ta prva loterija. Vsa čast našemu ženstvu! Blagor narodu, dokler ima takó skrbne, takó delavne, takó požrtvovalne hčerke. Slava!

Izkaz žrebanja loterije ženske podružnice sv. C. in M. — (Debelo tiskana števila značijo skupino; po debeli številki sledeče drobne številke značijo srečke iz te skupine, na katere je padel kak dobiček).

1, 8, 10, 25, 28, 50, 54, 65, 90 — 2, 2, 7, 9, 22, 27, 30, 40, 60, 67, 70, 79, 95 — 3, 13, 22, 24, 29, 34, 35, 45, 53, 67, 78, 86 — 4, 9, 22, 36, 43, 46, 50, 62, 66, 69, 80 — 5, 9, 30, 31, 47, 54, 91, 93, 94 — 6, 8, 17, 27, 65, 91 — 7, 1, 4, 5, 9, 15, 20, 25, 26, 27, 40, 47, 56, 58, 63, 80, 87, 91, 95, 98, 99 — 8, 8, 37, 44, 66, 74, 84 — 9, 1, 2, 11, 16, 17, 30, 38, 53, 68, 75, 79, 85, 87 — 10, 18, 25, 49, 71, 72, 80, 95 — 11, 12, 18, 19, 47, 54, 56, 61, 69, 80 — 12, 8, 12, 13, 15, 23, 52 — 13, 4, 9, 12, 20, 27, 28, 35, 38, 60, 79, 84, 100 — 14, 39, 48, 58, 80 — 15, 55, 74, 78, 83 — 16, 30, 39, 48, 63 — 17, 9, 12, 19, 26, 57, 81, 87 — 18, 2, 22, 25, 26, 29, 30, 57, 59, 84 — 19, 8, 9, 10, 13, 15, 27, 28, 84 — 20, 4, 9, 10, 13, 30, 43, 45, 51, 67, 82 — 21, 29, 33, 46, 47, 88 — 22, 14, 16, 28, 71, 86, 90 — 23, 3, 4, 28, 55, 60 — 24, 7, 19, 20, 21, 42, 44, 59, 80, 95 — 25, 27, 35, 53, 60, 68, 70, 84 — 26, 5, 6, 10, 14, 15, 20, 26, 40, 86, 92, 96, 99 — 27, 5, 6, 20, 31, 64, 68, 90, 97 — 28, 12, 13, 15, 23, 27, 34, 67, 79, 88, 97 — 29, 19, 25, 45, 58, 61, 62, 64, 70, 77 — 30, 4, 11, 16, 28, 49, 70, 75, 82, 86, 96.

Kdor je po tem izkazu kaj zadel, naj se oglasi za dobitnik pri predsednici gospe Šantelnovi v ulici proti soškemu mostu št. 26 (v Hmeljakovi hiši).

* * *

Načelnistvo ženske podružnice sv. Cirila in Metoda v Gorici izraža iskreno zahvalo vsem p. gg. darovalkam in darovalcem, so-trudnikom, ki so z obilnimi in krasnimi darovi, ali pa s požrtvovalnim trudom pri razprodajanju srečk, pripomogli k sijajnemu uspehu podružnične loterije, prirejene v prid „Sloginim“ učnim zavodom.

Načelnistvo.

Domače in razne novice.

* **Neresnična vest.** — Lahonski listi so prinesli škodoželjno vest, da dr. Laginja je nevarno zbolel na možganih in da vsled tega ne bo kandidoval. — To je le človekoljubna želja irredente.

* **Javna zahvala.** — Podpisani se v imenu društva „Sloga“ najtopleje zahvaljuje slavni goriški ženski podružnici družbe sv. Cirila in Metoda na velikodušnem daru 600 gld. povodom srečkanja na predmete z dne 2. februarja v podporo društvenim zavodom. V Gorici, 15. februarja 1897.

Dr. A. Gregorčič,
predsednik.

* **Shod na Nabrežini.** — Na željo nabrežinskih rodoljubov je sklicalo društvo „Sloga“ v nedeljo javni volilni shod na Nabrežini; ta shod je bil v zadnjih mesecih že — enajsti. — Iz Gorice so došli gg. dr. A. Gregorčič, dr. H. Tuma in A. Gabršček. Shod se je vršil od 3. do 6. zvečer, torej cele tri ure. — Po kratkem pozdravu sklicatelja dr. A. Gregorčiča je bil izvoljen predsednikom nabrežinski župan g. Ign. Tance, ki je dal besedo A. Gabrščku, kateri je v obširnem govoru razpravljaval vprašanja: Kaj smo? Kakošno je naše stanje? Kaj hočemo? Naglašal je vseobsežnost programa naših sedanjih narodnih zastopnikov, ki skrbé po svojih močeh za vsestranski blagor naroda, tudi delavcev. — Železniki čuvaj g. Pondelek je izrekel željo, naj bi se prepustil mandat pete kurije — proletarcem. — Gosp. dr. H. Tuma je govoril v važnosti naloge deželnih in državnih poslancev in o sposobnostih, katere morajo imeti. Govoril je obširneje o težavah kmečkega in obrtnega stanu v deželi. — Gosp. dr. A. Gregorčič je najprej pojasnil pomen besede „proletarci“ in omenil, da ta pridevek pri naših delavcih ni na mestu. Omenjal je, kaj se je doslej storilo za delavski stan in česa ni v prid kmečkemu stanu. — Pojasnoval je krivo mnenje, da peta kurija je delavska kurija. Prišel je do zaključka, da pri nas na Gorškem je v tem pogledu nepotreben vsak boj, ker lahko dobimo kandidate, ki bodo z enako unemo delovali za kmečki ali delavski stan. — Gosp. A. Gabršček je končno naglašal, da Slovenci na Gorškem imamo takih mož, katere voli lahko vsak Slovenec; navajal je zgleda za to trditve. Dalje je govoril o razmerju delodajalcev in delavcev pri nas na Slovenskem, imenoma na Nabrežini, in svaril pred dražilec iz tujine.

Vsi ti govori so trpeli tri ure; ako bi ponatisnili vse govore, bi jeden „P.“ ne zadoščal. Padlo je torej dovolj lepih besed in nauk, katerim le želimo pričakovanega uspeha. — Goriški gostje so se odpeljali z večernim brzovlakom. Do odhoda so preživeli prav prijetnih trenutkov v družbi nabrežinskih rodoljubov. Pevski zbor „Nabrežina“ pod vodstvom neumornega g. Tanceta je dovršeno pel več pesmij, večinoma prav težkih. Goriški gostje so bili edini v sodbi, da takó dovršenega petja, tako izurjenega zbora ni nikjer drugod v deželi. Gg. A. Gabršček in dr. A. Gregorčič sta napila Nabrežince, posebno pevskega zboru. Zahvalil se je v zgovornih besedah g. J. Caharija, g. A. Štupica pa je priporočal jugoslovanski klub.

Takó je končal volilni shod na Nabrežini. Naj bi dosegel zaželjeni uspeh, da

bo vezala prijazna sloga Nabrežince vseh slojev!

* **Volitev zaupnih mož.** — V črniški županiji so bili izvoljeni ti-le gg. volilnim možem za peto skupino: Kosovel Josip, veleposestnik, Faganel Martin, obč. staršina in Mermolja Janez. Za kmečke občine pa: Berbuč Anton, Lojk Tomaž, Vitrih Simon in Murel Anton. — Prosimo, da se nam sporoči izid prvotnih volitev tudi iz drugih županij.

Dalje opozarjamo še, da volilni možje morejo biti ene in iste osebe v peti skupini in za kmečke občine, ako imajo volilno pravico v obeh skupinah.

* **Veleposestniki, pozor.** — Danes, 16. t. m., je potekel zadnji dan za reklamacije. Da je izpuščenih veliko slovenskih veleposestnikov iz imenika, to smo slutili, toda še premilo smo sodili; le nam je bilo naznanjenih do danes uprav neverjetno veliko število reklamacij, da jako poskoči število slovenskih volilcev. Ako bodo — in o tem smo prepričani — naši veleposestniki možje v pravem pomenu besede, bo zmaga gotovo naša in celó sijajna.

Na laški strani so baje reklamovali volilno pravico cerkvam in občinam, v vsem skupaj baje okoli 40. Pred 6 leti je namestništvo odklonilo take pritožbe od slov. strani, ker cerkve in občine niso ne korporacije ne društva; umevno je, da letos ne bo drugačnega mnenja, ker je zakon jasen. Sicer nimamo mi najmanj razloga, protiviti se takim veleposestnikom, ker bi jih bilo na slov. strani gotovo dvakrat več.

Prosimo, naj nam vsakdo naznani, kdor je reklamoval. Dasi je pretekel rok za reklamacije, vendar naj se nam še nadalje naznanjajo vse pomanjkljivosti, katere kdo se zapazi.

Opozarjamo, da pooblastila se morejo dajati le kakemu veleposestniku!

* **Goriški „Circolo cattolico“** je proglasil kandidatom za furl. kmečke občine dr. Faidutti-ja, dočim je kandidoval flumičelski župnik Zanetti na svojo roko. — V soboto se je Z. odpovedal vsled upliva od merodajne cerkvene strani. Včeraj pa so naznanjali lepaki, da ni nikake ovire več in da Z. ostane kandidat. Zdi se, da zanj so se izrekli tudi liberalci z židi vred; jeden del liberalcev v Gorici je bolj na Faiduttijevi strani. Doli v Furlaniji se pa F. boje, češ, da je Slovenec; slišali so ga, da baje slovenski govori z materjo. — Kdo njiju ostane kandidat do konca, še ni mogoče uganiti. — Za druge kandidate se Lahi niso še zjediniili; ali postavijo kandidata tudi za kmečke občine slov. okrajev, o tem tudi še molči goriška kronika.

V nedeljo je bil tu v Gorici shod socijalnih demokratov; doslo je kakih 70 radovednežev, med temi tudi par židov, ki pa niso bili nič kaj zadovoljni z onim delom govora črkostavca Ucekarja, ko je označil žide za pijavke delavcev. Priporočal je kandidature Marnovo, češ, da je sicer Slovenec po rojstvu in mišljenju (?), toda vse-skozi socijalist. V nedeljo bo baje zopet shod socialistov v Gorici. (Glej vabilo na drugem mestu.)

Včeraj so bile volitve volilnih mož za V. kurijo v Podgori: udeležba je bila nenavadno številna. Skoro soglasno so bili izvoljeni volilni možje, ki bodo volili „Slogine“ kandidate.

* **Naročnikom.** — Neverjetno veliko naročnikov zaostaja s plačevanjem naročnine! In vendar znaša za celo leto le 80 kr. — Prosimo: ali denar ali pa list nazaj! Bodi vendar enkrat že red!

* **Slovanska knjižnica.** — V soboto razpošljemo trojnati snopič 57.-58.-59. To bo čedna knjiga za vsako hišo. Obsegalo bo okoli 17 tisk. pol. Cena za nenaročnike 60 kr.

* **Novčenje v vojake** letos ne bo, kakor navadno, meseca marca, ampak šele meseca aprila in maja. Vzrok temu je okolnost, da se bodo vršile volitve za državni zbor.

* **Vabilo k družbi sv. Mohorja.** — Za Mohorjevo družbo sta zimski in jesenski čas najbolj imenitna, zakaj oba sta jej časa zetje. V zimskem času sprejema vnovič ude in

njihove letne darove, v jeseni pa jim za to podaja novo duševno hrano; če gre vse po sreči, veseli se najpoprej družba družbenikov, pozneje pa družbeniki družbe. Naj bi nastoplo leto prineslo prav obilo medsebojnega veselja ob obeh teh znamenitih časih! — Zato se po svoji navadi obračamo zdaj do vseh Slovencev in Slovenk ter jih vabimo pristrčno, naj se zopet pridružijo naši vseslovenski družbi, da se nas zopet nabere na tisoče in tisoče. To bode vsemu narodu v srečo in čast, ter ga bo tudi prijetno osvitljalo pred unanjim svetom. Po skupni molitvi se bomo udeleževali nebeskih dobrot, iz družbenih knjig pa zajemali lepe nauke, kateri nas bodo izobraževali ter nam krepili duha. Res, goldinar dati je marsikomu težavno, a resnica je tudi, da si ga kateribodi vsaj desetkrat prihrani potem, ko mu nove knjige napravljajo pošteno razvedrilo in veselje; lepih nauk v njih pa celo ne moreš preplačati nikdar, ker ti koristijo za čas in večnost. Torej le kmalu se oglasite (če se še niste) pri gg. poverjenikih in kolikor le mogoče naj vas pristopi še novih! Verjemite, da vam ne bode žal! Preč. gg. poverjenike in druge rodoljube pa prosimo prelepó, da bi ne opesali v svojem izkušenem, trudoljubnem delovanju za družbo. Z njihovo pomočjo upamo, da bo družba sv. Mohorja, če ne morda tam pa tam še narastla, vsaj vstrajala na svoji dosednji visočini. Zlasti v obmejnih krajih naj bi le še naraščala!

Knjige izidejo iste, kakor jih napoveda družbeni „Glasnik“.

Da bomo mogli pričeti z imenikom o pravem času in tudi zvedeli število knjig, koliko jih imamo natisniti, prosimo, da se nam pošljejo vpisovalne pole gotovo do 5. marca.

Konečno vse častite družnike prijazno opominimo na družbina določila, da se le tisti šteje za družnika, ki o pravem času, t. j. do 5. marca, družbi pristopi in da morajo neudje za letne knjige plačati kakor po knjigarnah 3 gld. 50 kr. Posamezniki, ki knjige posebej sprejemajo, morajo dodati 20 kr. za upravne troške pri razpošiljavi knjig.

Bog blagoslovi skupno naše delo v gmotni in dušni prosoh slovenskega naroda!

V Celovcu, dne 25. januarja 1897.

ODBOR.

* **Vabilo.** — Podpisani vabim uljudno vse p. n. gg. volilce v skupini veleposestnikov na volilni shod, ki bo v ponedeljek 22. februarja ob 11. uri predpoludne v prostorih goriske Čitalnice (Tržna ulica, Via Mercato 12), da si postavijo kandidata za letošnjo volitev v državni zbor, ki se bo vršila 22. marca. Veleposestniki, ki ne bi prišli k temu shodu, se smatrajo, da se ujemajo s tem, kar navzoči sklenejo. Vsakemu je prosto, da izrazi svoje mnenje v pismu ali dopisnici, katero naj pošlje na podpisane ali katero naj izroči sovotilcu, ki pride k shodu.

V Gorici, 12. februarja 1897.

Dr. A. Gregorčič,
predsednik „Sloge“.

* **Vabilo.** — Društvo „Sloga“ vabi na splošni volilni shod, ki bo v četrtek 25. februarja v prostorih goriske Čitalnice (Tržna ulica, Via Mercato 12) ob 11. uri predpoludne, da se postavita kandidata za volilni skupini v peti kuriji in v kmečkih občinah, ki bodo volile 10. in 16. marca. Volilci obeh skupin se uljudno vabijo, da bi se udeležili v prav obilnem številu tega shoda.

V Gorici, 12. februarja 1897.

Dr. A. Gregorčič,
predsednik.

* **Volilno gibanje.** — Lahi so imeli v nedeljo v Gradšču volilni shod 30 mož; načelnik je dr. Pajer, ki je imel svojo „Brandrede“ proti Slovincem. Pravijo, da bo kandidoval tudi on! — Dr. Marani se je kandidaturi odpovedal; ali mu je srce kaj kravalo pri tem, tega ne pové. Pomilujemo! — Dr. Verze gnassi bo baje kandidoval v veleposestvu. Le! — Laški liberalci so izrekli, da bi utegnili sprejeti v furl. kmečkih občinah „celó“ kakaga narodnega duhovnika, ako vstopi v laški klub. Radovedni smo, kaj porekó na to „laški katoličani“.

V peti kuriji bo kandidoval veleč. g. dr. Anton Gregorčič kot star, že izkušen in

povsod znan bojevnik za vsestranski blagor slov. naroda. Da bo kandidoval v veleposlovstvu zopet visokor. g. grof Alfred Coronini, je umevno samo po sebi; vsakega Slovenca dolžnost bodi delati na to, da bo tudi izvoljen.

Volitev volilnih mož za splošno (V.) skupino in ono kmečkih občin je pričela v ponedeljek 15. t. m. Županstvu Medana in Biljana sta volili 15. prva dva, druga tri volilne može; Dolenje 16. tri, Kožbana 17. tudi tri; Devin in Doberdob bodeta volila 18. prvi dva, drugi enega volilnega moža. Vsa ta županstva so podrejena gradiškemu okr. glavarstvu in bodo volili poslanca za peto skupino z drugimi slovenskimi županstvi, v kmečkih občinah pa z Furlani.

G. Vinko Levičnik, akadem. kipar in učit. risanja v „Slogini“ obrtni šoli, namerava s 1. marcem t. l. otvoriti zasebno šolo za prostoročno risanje v dveh oddelkih (za dame in gospode). Za vstop se je javiti do 20. t. m. Oglasila prejema naša tiskarna in čitaln. čuvaj, kjer se tudi natančneje poizve.

Deželni zbor. — Dne 3. t. m. ob 5. uri zvečer je otvoril deželni glavar grof Coronini III. sejo dež. zbora. Navzoči so bili vsi poslanci. Prostori za poslušalce so bili popolnoma polni raznega občinstva.

Pred prvo točko dnevnega reda je stavil posl. dr. Tuma v imenu vseh slov. poslancev formalni predlog: deželni zbor naj izvoli poleg treh odsekov še četrtega, kateri bi se imenoval **upravni ali administrativni odsek**, kateri naj šteje sedem članov z večino slov. stranke. — kateri bi edino pravo delovali kot zastopniki kmečkih okrajev za blaginjo cele dežele — ter naj se radi nujnosti ta odsek takoj voli.

Na to so sledile interpelacije slovenskih poslancev, in sicer: Vprašanje posl. Grče in tovarišev radi edino italijanskega uradovanja v Gorici, vprašanje istega poslanca radi pristanskega uradovanja goriskega magistrata, interpelacija posl. Klančiča radi irredentovske „Patria del Friuli“, vprašanje posl. Lapanja radi razmer na gorški pošti, posl. Berbuča radi gozdarskega urada, posl. dr. Tume radi preloženja koperskega učiteljskega v Gorico, posl. grofa Coroninija radi „agro monfalconese“, posl. dr. Rojica radi nameravane norišnice, dalje istega g. poslanca radi mesta deželne tajnika in slednjič vprašanje tega g. poslanca radi podpore 4000 gld. za Sočo in Trento.

Ko se je od italijanske strani odklonil predlog dr. Tume, je prečital isti g. poslanec izjavo, katero priobčujemo na prvem mestu današnje številke, in slovenski poslanci so zapustili dvorano, na kar se ni moglo dalje razpravljati ter se je zaključila seja ob 7¼ uri, še predno se je mogel vršiti dnevni red.

Dr. Pajer ni mogel razumeti, čemu je prav za prav potreba novega odseka in kakošno delo naj bi opravljal, še manj pa, da je nujnost opravičena. — Na to je odgovoril dr. Tuma z 1¼ ure trajajočim odgovorom, v katerem je naštel vse grehe, katere je storil deželni zbor v tridesetih letih, ko je imel uprav dr. Pajer odločilno besedo o njega usodi. (Ta izborni govor odličnega poznavalca naših razmer priobčimo v „Soči“. Gospod dr. Tuma je govoril iz srca vsemu slov. narodu. Hvala mu!)

Le odkritosrčno! — „Corriere“ je priobčil dopis iz Dolenj, v katerem pravi, da v tamošnje laško šolo hodi tudi več slovenskih otrok. To število bi se pa še pomnožilo — pravi odkritosrčni dopisnik — ako bi jim skrbela „Lega“ nekoliko več obuval in oblek. — Vsak komentar tem vrsticam je nepotreben!

„Šolski dom“. — Konsorcij 10 gospodov, ki je kupil ono veliko hišo št. 9. v ulici Vetturini (kjer je zdaj „Goriška ljudska posojilnica“), namerava letos zidati na prostnem vrtu — „Šolski dom“. V ta namen je že izročil visokorodni gospod Alfred grof Coronini — 1000 (tisoč) gld. Ako se nabere vsaj še 2000 gld., si konsorcij denar lahko izposodi in „Šolski dom“ bo

potem sam vračal ta dolg. Več o priliki. Za danes le izrekamo iskreno zahvalo visokor. g. darovatelju za velikodušni krasni dar!

„Goriška ljudska posojilnica“ je imela v januarju 57.000 gld. prometa to kaže na letni promet 700.000 gld.; morda ga bo še več. Slovenci podpirajte vsestranski ta prevažni zavod.

Ravnateljstvo je sklenilo, da do velike noči so uradne ure za stranke vsak dan dopoldne, ker popoldne morajo uradniki pridno delati, da dovrše vse račune in druga tekoča opravila. —

Naše pošte v državnem zboru. — Dne 11. in 12. januarja se je razpravljalo v poslanski zbornici državnega zbora proračun trgovskega ministerstva, kateremu so podrejeni tudi poštni in brzojavni uradi. Pri tej priliki se je spomnil kranjski poslanec gosp. Koblar (— očitno naprošen od strani goriskih tovarišev —) tudi goriskih poštних zadev ter je približno tako govoril, kakor sledi:

Naprošen porečem par besedi tudi o poštni upravi na Goriškem. V tem oziru moram reči, da tudi tam ni vse tako, kakor bi bilo želeli. Nekateri okraji so zanemarjeni glede na poštne urade, ker so pošte silno redko postavljene in morajo delati ljudje dolge poti, da pridejo do poštne urade. V tem pogledu treba mi je omeniti posebno pokrajino med Gorico in italijansko državno mejo, tako zvana Brda. Velike občine, kakoršne so Podgora, Št. Ferjan, Kožbana in razne podružnice so brez lastnega poštne urada. Podgora ga ima v Gorici, Št. Ferjan v Kojškem, Kožbana v Dolenji. Treba je, da pošta Gorica-Kojško, ki se zdaj le nosi, postane vzorna pošta, ter da v Št. Ferjanu, kileži skoro ob sredi okrajne ceste Gorica-Kojško, se ustanovi poštni urad.

Enako je potrebno, da se napravi vožnja pošta, ki bo vezala naslednje že obstoječe poštne urade ali take, ki se še le ustanovijo, namreč: Gorica, Podgora (nov), Ločnik, Kozana (nov), in, kolikor dopuščajo krajevne razmere, dalje: Biljana, Hruševlje (nov) in Dolenje.

Kozana je eno izmed središč za trgovino s sadjem v Brdih in bi se dala zvezati tudi s Kojškom; ali bolje je vezana z Ločnikom, Podgoro in Gorico. V ta kraj prihaja od maja do novembra mnogo denarja in izvažajo se mnogo sadja na vse strani daleč v svet. Ako bi ljudstvo imelo pošto doma, oddajalo bi tam svoje pošiljatve; tako pa mora vse spraviti v Gorico ali v Kormin, ako hoče svoje blago spraviti v kupčijo. — Tem krajem se mora pomagati s tem, da se napravijo vozne pošte vsaj tam, kjer obstoje dobre vozne ceste.

Županija Kožbana ter kraji: Slovrenc, Fojana, Hruševlje in drugi imajo svoje središče v Hruševlju, kjer naj se ustanovi poštni urad, ki naj ima zvezo z Biljano ali z Dolenjani. Ljudstvo je razumno in vneto za napredek, delavno in podjetno ter posebno sposobno za kupčijo s sadjem in grozdom, katerega ima najlepših in najzlahtnejših vrst; ali treba, da vlada mu gre pri tem na roko z ustanovitvijo rednih voznih pošt.

O poštne uradu v Gorici vlagale so se razne pritožbe in visoko trgovinsko ministerstvo jih je precej ugodno reševalo; a še je treba, da visoko ministerstvo odredi slovensko-nemške, oziroma trojezične prejemne recepise, kakor se že nahajajo v Dalmaciji.

Občina Čepovan je prosila in dosegla od poštnega ravnateljstva v Trstu, da se rabi na ondašnjem poštne pečatu edino pravo in navadno zaznamovanje: Čepovan. Visoko trgovinsko ministerstvo je pod načelnštvom prejšnjega ministra ukinilo ta odlok ter ukazalo, naj se zareže tudi nerabljava in nes pametna pokveka Chiapovano. Sedanjí minister naj ukaže na pritožbo, katero je vložila občina Čepovan, da se reši ta stvar v smislu zdrave pameti in pravice.

Lahonska nestrpnost. — Goriski Lahi so imeli poseben kolesarski klub. Ali v tem klubu so bili razni udje, tudi taki, ki po sreči in rojstvu niso Lahi, še manj pa lahonski zagrizenci. — Zató je večina delovala na to, da se je klub uničil, a

zdaj hoté ustanoviti poseben odsek v telovadnem društvu „Unione ginnastica“. Tako bodo v društvu sami izbrani tički, nikdo jih ne bo motil v „kolesarskih“ sanjarijah!

Predrzni roparji. — Na Baronovšču (v Rožni dolini) se je naselil pred kratkim conte Tremonti, jako prijazen in ljubezniv gospod; tudi contessa je pridobila s svojim ljudomilim vedenjem v kratkem času srca vseh prebivalcev v obližju. — Pred kakimi petimi tedni so opazili sumljive ljudi v obližju vile Tremontijeve; nekega večera pa so neznani roparji napadli Tremontijevega slugo Ivana Berčiča (rodod iz Ljubljane) ter ga vprašali: „Ti xe ti conte?“ Raztrgali so mu suknjo in srajco, ali vendar jim je srečno ušel. — Lopovi so odpeljali pa domačega psa-varuha, ki je bil tako hud, da se contessa ni mogla k njemu.

Radodarni doneski. — Za „Slogine“ zavode: C. kr. višji rudar. oskrbnik Josip Koršič v Klausenu na Tir. gld. 275. — G.čna Malka Gabrijelčič v Kanalu nabrala pri veteranskem plesu 6. t. m. 6 gld. — Vesela pustna družba pri g. Oskarju v Tolminu gld. 525. — Od tam: „Veliki fantje v malem Parizu gld. 260“ (Oboje poslal g. Jos. Faganelj). — Kanalec v Trstu mesto za vino 60 kr. — Ivo Prašnik-Brankovič je iztržil pri čitalničnem kostumnem plesu 2 gld., Milan Ivančič pa nabral 3 gld. 82 kr. — Peter Lutman 30 kr. — Gospa Poveraj 50 kr. — Neimenovani 1 gld.

Anton Klančič, dež. poslanec in župan v Podgori, 5 gld. — Marija Uršič, trgovka v Kobaridu, 2 gld. — Smrekar Andrej, bogoslovec v Ameriki, 50 kr. — Budihnja Jos. v Šturijah, preostanek plačanih tiskovin, 83 kr. — Jamšek Hrabroslov v Ajdovščini gld. 310. (zakasnelo). — Č. g. Pavletič iz Fojane 3 gld.

Za bolnega Černigoja in njegovo rodbino smo prijeli od rodbine dr. Rojca 5 kron, od dveh gospodov F. in S. v Čitalnici po 1 krono: g. F. S. v G. 1 gld.; nekaj gospodov je poslalo darove v hišo. To je še vse malo. Usmilite se!

Železniška postaja v Devinu. S 1. aprilom ali morda še prej, se otvori v Devinu železniška postaja. Na novi postaji se bodo ustavljali vsi vlaki železniške črte Gorica-Trst. Ob enem se zgradi cesta, ki bo vodila od postaje v vas (¼ ure hoda.) Občina Devin je doprinesla za to delo svoto 500 gld. Ta odredba je bila jako potrebna in umestna. — Devinci smejo pričakovati od te postaje prav mnogo, zlasti v poletni kopalški dobi. Le želeži bi bilo, da bi ne imeli glavnega dobička — tujei.

Službo išče za slugo pri gospodi, za obhodnika, postarja ali kaj sličnega mož v najlepši dobi. Kdor bi ga hotel sprejeti, naj se blagovoli obrniti na g. Karlo Lipicer-ja, ulica Ascoli št. 13, kateri daje natančnejša pojasnila.

Iz Pevme (1. t. m.) Zadnji dan preteklega meseca je šel neki goriski gospod s svojimi otroci na sprehod proti Pevmi. Pred slavolokom, ki smo ga postavili za sprejem novega dušnega pastirja, mu od strahu zastane noga ter reče otrokom: No passo! — Na slavoloku je vihrala slovenska, ali — kakor Lahoni pravijo — ruska trobojnica, te se je omenjeni gospod tako prestrašil, da se je nakrat obrnil nazaj proti mestu. Sedaj pa naznanjam tistemu gospodu, naj ie pride v našo vas; ni se mu več bati slovenskih zastav, niti slavoloka, da bi se utegnil nanj zrušiti in mu nekoliko premečkati grešne kosti. Pevmiski občan.

Z Gradišča pri Renčah nam poročajo, da so tamkaj 1. t. m. svečano pritrkovali na zvonovih, zvečer pa so razsvetlili zvonik in okoli cerkve, v proslavo dogodka, da je pesnik veleč. g. Simon Gregorčič zopet prevzel duhovsko službo tamošnjega vikarijata. Dopisnik pravi, da marsikaka solzica se je bliščala v očeh prebivalcev vsled odkritosrčnega veselja. — Prav takó! Nadejamo se tudi, da bodo Gradiščani znali ceniti vrednost te pridobitve in da pojdejo v vseh rečeh na roko svojemu po vsem slovanskem svetu (in še dalje!) slovečemu dušnemu pastirju.

Iz Ajdovščine. — V nedeljo, dne 7. t. m., je imelo „Društvo za podporo roko-

delcev" svoj letni občni zbor. Iz blagajnikovega poročila je razvidno, da se je vzlice nezgodam preteklega leta društveno premoženje pomnožilo, tako da sedaj znaša že nad 6000 gld. — Predsednikom je enoglasno izvoljen zopet g. Josip Budihnja, namestnikom g. Ferdo Makovic, blagajnikom g. Anton Terselj; v odbor so bili voljeni večinoma stari odborniki.

Kakor se čuje, priredi „Pevsko društvo“ v Šturijah 21. t. m. veselico z petjem, igro, šaljivim trospevom in plesom.

Most čez Idrijo (Judrij) se bo menda vendarle zidal pri — Dolenjah. Oficijozni „C.“ je poročal, da vlada je v to že privolila!! — Kaj porekó temu Mirničanje?

Iz Devina. — Kmalu dobimo postajo, ker pot do tje se pridno dela. Ob poti do postaje, kakor tudi ob poti, ki pelje v luko, nasade drevored, kar je res hvalevredno. — V bližnjem Sestljanu delajo kopališče, dobra vada za tuje, ki že tako radi obiskujejo naš lepí Devín. Res je, lep je naš kraj, a manjka nam vode. Ali res ni temu nikake pomoči? Pomislimo, da smo ob Timavu in trpimo žejo! Če mislijo Tržačani, da bi timavsko vodo napeljali v Trst, ali bi se ta voda ne dala napeljati tudi v Devín? Res je žalostno, da mora vsak revež plačevati škap deževnice po 2 kr.

„Lega“ bo zidala šolo, v katero npa dobili par ribiškíh otrok. Kupila je hišo in njivo. No, naših otrok ne dobé vanjo, dosti smo zavedni Devinci, da pravočasno sprevidimo nasprotnikove nakane. Veseli moramo biti, da imamo dobre učiteljske moči, a žal, da se ne moremo ponašati s šolskim poslopjem, kajti šolske sobe so jako revne. Res je, da je v Devínu pomanjkanje stanovanj, a kako lahko bi občina zidala šolo, ki bi ji gotovo bila v korist. Obljubil se nam je tudi slov. otroški vrt, samo če dobimo prostore. Devinski narodnjaki, potrudite se, da se nam ne bo treba sramovati revnih šolskih prostorov, temveč, da bomo s ponosom gledali hišo, kjer bo slovenska dvorazrednica in otroški vrt.

Društvene vesti.

* **Slovenska čitalnica v Cerovem** vabi k veselici, katero priredi dne 21. t. m. ob 5. uri popoldne. — Vspored: 1. Godba. 2. Petje: „Naša zvezda“, meš. zbor. A. Nedved. 3. Pozdrav predsednikov. 4. Godba. 5. Petje: „O mraku“, moški zbor. dr. G. Ipa-vec. 6. Deklamacija. 7. Godba. 8. Petje: „Naše gore“, meš. zbor. Foerster. 9. Burka. 10. „Popotna pesem“, moški zbor. J. Kocijancič. — Ples in prosta zabava do 10. ure, potem počitek do 11. ure, Nadaljeval se bode ples do 5. ure. Sviral bode vojaški orkester. Vstopnina k veselici za neude 20 kr., sedež 10 kr. Vstopnina k plesu 1 gld. K plesu je dovoljeno samo vabljenim. — K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

* **Gospodarsko bralno društvo v Cerknem** vabi k občnemu zboru, kojega priredi v društveni sobi dne 21. februvarja 1897. — Dnevni red: 1. Poročilo tajnikovo in blagajnikovo. 2. Volitev novega odbora. 3. Razni nasveti. — Dne 28. t. m. pa k veselici s plesom v prostorih g. Pavla Obida s sledečim vspeedom: 1. Govor. 2. Petje. 4. Dramatična predstava. 4. Srečkanje. 5. Prosta zabava in ples. — Med posameznimi točkami svira domača godba. — Začetek ob 6. uri zvečer. Vstopnina za neude 20 kr. — K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Slovensko Sokolstvo l. 1896. — Vseh slov. sokolskih društev je deset. Zanesljivih poročil pa nimamo le o življenju devetih društev, kajti vsi poskusi, da bi iz desetega izvabili glas, ki bi pričal o njegovem bitju, so se izjalovili ob nezdravnem, menda že smrtnem spanju njega, ki je nosilo ponosno ime „Savinjski Sokol“.

Devet sokolskih društev torej po 35 letih. Na Kranjskem 5, Primorskem 3, Štajerskem 1, Koroškem 0. Udov so imela ta društva l. 1896. 1463: največ „Ljubljanski Sokol“ 475, najmanj „Dolenjski“ 62.

Približno vsak 803. Slovenec in med temi vsak 559. kránjski, 639. primorski, 4825.

štajerski, 51. ljubljanski in vsak 72. tržaški Slovenec je bil l. 1896. Sokol. Naš namen: „Kar Slovenec to Sokol!“ je še daleč!

Telovadcev je bilo 365, približno vsak četrti Sokol. To bi bilo nekaj, da ni toliko le — na papirju. Največ telovadcev je imel „Ljubljanski Sokol“ 94 (s prostovadci 169), najmanj pa „Goriški Sokol“ 14.

Lastno telovadnico ima samo „Zagorski Sokol“, vsa druga društva imajo telovadnice v najem. Javnih telovadb je bilo 18.

Za zabave so se vrlo lepo pobrinila sokolska društva. Priredilo se jih je 51. Upamo, da jim jih l. 1897. princese še več!

Bralno društvo v Dolnji Vrtojbi priredi 23. t. m. veselico s plesom. Vspored v prihodnji „Soči“.

* **Narodna čitalnica v Kobaridu** priredi dne 21. t. m. veselico s plesom v prostorih g. Gabrijela Devetaka s sledečim vspeedom: 1. Slov. pesmarica: „Prašaš č'mu da sem Slovenka“, mešan zbor. 2. Deklamacija. 3. L. Hudovernik: „Naša zvezda“, mešan zbor. 4. Igra: „Kateri bo?“ 5. Avg. Leban: „Slovenska deklica“, mešan zbor. 6. Dr. L. Igavec: „Lahko noč“, mešan zbor. 7. Igra: „Blazinica v prvem nadstropju“. 8. Avg. Leban: „Kislica sladka“, mešan zbor. 9. Ples. — Začetek točno ob 7. uri zvečer. Otrokom uhod zabranjen. — Vstopnina k veselici 20 kr., sedež 10 kr.; k plesu 80 kr. — K obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

* **Slovensko pevsko društvo v Ptuj** naznanja z ozirom na meseca avgusta 1896. objavljeni „Poziv slovenskim skladateljem“, sledeči uspeh: Došlo je v tekmovanje od 21 skladateljev 48 skladb in sicer 29 moških, 18 mešanih zborov in eden samospjev s spremljanjem glasovira. Primerjaje število letošnjih skladb z lanskimi mu je z veseljem konstatovati, da je njih število poskočilo za 23. Izid tekmovanja priobčimo, kakor hitro nam dojde poročilo ocenjevalcev.

Odbor.

Ostala Slovenija.

Trst. — V nedeljo 24. pr. m. je bil javni shod v Sv. Križu. Ta je bil 17. shod v tržaški okolici, ki ga je sklicalo politično društvo „Edinost“, in ako pristejemo še shod v Marezigah, občine pomjanske, potem moramo zabeležiti, da je to društvo v treh mesecih nastopilo javno osemnajstkrat. To je vsekako lep kos dela in truda! — Shod v Sv. Križu je bil zadnji v razširjenje zahteve za osnutje okrajnega glavarstva. Dne 28. oktobra pr. l. je bil prvi na rodoljubnem Proseku, v nedeljo pa zadnji v istotako rodoljubnem Križu. Sijajno so se zapričeli ti shodi, a še sijajneje završili. Finis coronat opus.

Učno ministerstvo je naročilo tržaški občini, da ima uvesti na višji občinski realki veronauk za obvezen predmet ter zapretilo, da drugače odtegne realki pravico javnosti. Tržaški mestni zastop se je pritožil proti tej odločbi na državno sodišče, trdeč, da ga ne morejo prej siliti k uvedanju veronauka na realki, predno se ne sklene v tem smislu deželni zakon. Državno sodišče se je pa izreklo, da ni kompetentno soditi o tej reči.

31. januarja je došla županu naredba ministerstva, glasom katere se razveljavljajo, kakor nezakoniti, sklepi mestnega zbora od 27. pr. m. Ob enem prevzema namestništvo naše delo dovršenja volilnih list. Slednjič nalaga ta naredba mestnemu magistratu, da mora vpisati v volilne liste: pomorske kapetane, umirovljene častnike, vojaške uradnike in uradnike državnih železnic. Zoper to naredbo se je možno pritožiti na ministerstvo za notranje stvari.

V seji mestnega zastopa z dne 1. t. m. v kateri bi se imelo razpravljati o tej naredbi namestništva, izjavilo je 33 zastopnikov levice, da položi svoj mandat, ker si ne dajo predbacivati, da delujejo nezakonito. Na to je dal ostavko tudi župan; zadnjo je namestništvo odklonilo.

Tržaški župan dr. Pitteri je prijavil c. kr. namestništvu, da on in mestna delegacija ostaneta na svojih mestih do izvolitve novega občinskega zastopa. S tem je

volk sit in ovca cela! Tako se na Primorskem „norci brijejo“.

Dne 3. t. je izdihnil svojo blago dušo jeden prvih boriteljev za pravice tržaških okoličanov, civilni zemljemerec in posestnik pri Sv. Ivanu g. Štefan Nadlišek v 69. letu svoje dobe. Pokojnik je bil deželni poslanec, oziroma mestni svetovalec dolgih 23 let, torej od začetka ustavnega življenja pa do zadnjega zasedanja. Kot tak je stal vedno zvesto na strani voditelju Iv. Nabergoju. Prejšnje čase, ko so okoličani še slobodnejše dihali, je bil tudi župan v Koloniji. Večni mir in pokoj temu zvestemu sinu slovenskega naroda. Okoličani pa naj mu ohranijo hvaležen spomin in — naj ga posnemajo!

V tržaški okolici se bilo 7. t. m. šest shodov, na katerih so bili postavljeni kandidati za bližajoče se občinske volitve, ob enem deželnozborske volitve. Na shodih v Križu, na Kontovelju in na Proseku je bil postavljen kandidat za VI. okoličanski okraj dosedanja zastopnik g. Ivan Gorjup, na shodih v Bazovici in Padriču za V. okraj g. Alojzij Gorjup na Proseku, in na shodu v Lonjerju za II. okraj g. Franc Kosec, župnik na Katinari.

Po tolikih pritožbah in neprijetnostih je ministerstvo za trgovino vendar enkrat prestavilo v Inomost po vsem Primorskem in Kranjskem predobro „znanega“ višjega pošt. komisarja Petra Corà. Ta mož je bil duša sedanjega sistema na poštne ravnateljstvu; zato je to premeščenje vzbudilo splošno radost skoro med vsemi narodniki brez razlike narodnosti; da se mi Slovenci tega veselimo, o tem menda ni treba govoriti. Najbolj prav nam bode, ako se bo omenjeni gospod dobro počutil na Tirolskem in nikdar več ne želel nazaj med „nehvaležno“ slov. ljudstvo. Preseli se pa šele za nekaj mesecev! Čudno!

V sodni razpravi 9. t. m. vsled znane ovadbe g. Nabergoja je bil obsojen urednik „Independente“-ja na 15 gld. globe, objavo razsodbe v listu in v povrnitev pravnih stroškov. Predno je prišlo do te obsodbe, je bilo treba dolgega čakanja in vstrajnega bojevanja. Ni čuda, ako je lahonsko časopisje tako razposajeno!

Istra. — Mestni zastop v Pulju je sklenil, da se imenuje nov vodovod v proslavo petdesetletnice cesarjevega vladanja Franc Josipov vodovod. V ta namen pošljejo deputacijo na Dunaj, da izprosi najvišje dovoljenje.

Kakor čujemo, obvestilo je ministerstvo notranjih poslov potom namestništva isterske občine, da se letos volitve za kmečke občine ne bodo vršile več v mestih, kakor do sedaj, marveč po selih zunaj mest; v središčih, ki se določijo, primerno razmeram v okolici mesta. — Ako pomislimo, kako so se v prejšnjih volitvah terorizovali isterski kmečki volilci od strani meščanov, ki sicer niso imeli nikakega opravičenega interesa na izidu teh volitev, moramo priznati, da je ta nova odredba pravična. Lahi bodo seveda kričali, da se s tem krši njih namišljena pravica — do tlačenja Slovanov po Istri.

Pred kratkem, in sicer od 5. do 8. t. m. so se vršile v Pomjanu občinske volitve, ki so se za Slovence veselo iztekle. — V III. razredu so dobili naši po tridnevni borbi 36 glasov večine, v II. razredu 29 glasov in v I. razredu so zmagali z 1 glasom večine. Volilna komisarja sta bila neutralna, orožniki so se vedli uzorno. Redkokdaj moremo tako veselo vest javiti, zato si pa lahko mislimo, da je bilo veselje v slov. stranki nepopisno, vendar pa se je isto izražalo mirno in dostojno, brez hrupa in vrišča. Po občini pomjanski je na večer zažarelo 8 kresov, ki so naznanjali našim o zmagi, nasprotnikom pa o porazu.

Seja deželnega zbora z dne 3. t. m. je bila veleznamenita. Deželni glavar Campitelli je dal prečitati dopis namestništva, o katerem isto prijavlja, da Nj. Veličastvo namerava sklicati bodoče zasedanje v Pulj, in se pozivlje zbornica, naj ukrene potrebno za premeščenje deželnega odbora. O tem dopisu se je vnela razprava. Italijani so poudarjali, da bode to premeščenje stalo pokrajino velikih žrtev. Reč 'so izročili po-

litisko - ekonomskemu odseku v pretres. — Izvolitvi posl. Jenka in Mandiča sta se odobrili. Nasprotniki so se slednjič vendar uverili, da ne kaže boriti se zoper voljo naroda.

Italijansko politično društvo za Istro je postavilo bivšega poslanca dr. Bartolija kandidatom za V. skupino, bivšega poslanca Rizzija pa za kmečke občine zapadne Istre.

Kranjska. — Ljubljanski mestni zastop je določil v svoji seji z dne 19. pr. m. po predlogu dr. Tavčarja znesek 100 gld. kot podporo udovam in sirotam štiri ponesrečenih (ali umorjenih?) slov. ribičev iz Sv. Križa v tržaški okolici.

V nedeljo, 24. januarja je bil shod volilcev v Lescah. Shod je bil dobro obiskan, volilci pa niso bili vsi enega mišljenja. Nekateri so se izrekli za predsednika „družbe sv. C. in M.“, dr. Tomo Zupana kot kandidata za državni zbor, drugi pa za Josipa Pogačnika, posestnika v Podnartu. Za kandidata osrednjega odbora katoliške stranke se ni nikdo oglašil.

Občina Skofja Loka se je razdelila na dva dela. Mesto ostane zase, okolica pa bo svoja občina.

Okrajni sodnik v Vipavi g. Ivan Nosan je imenovan deželno sodnim svetnikom in predstojnikom okrajnega sodišča vipavskega.

Finančni minister je dovolil mestni občini ljubljanski, prirediti efektivno loterijo. Izdati sme milijon srečk po kroni.

Vodstvo „Slovenskega Naroda“ je prevzel s 25. januarjem g. dr. Iv. Tavčar.

V Ljubljani je umrl 24. pr. m. zapovednik 28. divizije podmaršal Ludovik Hegedűs de Tiszavölgy. Nameraval je odpotovati v Dubrovnik na dopust ter se je poslavljaj od svojih znancev; pri taki viziti je hkrati padel s stola in obležal mrtev. Rodil se je v Ljovu 16. februarja 1841., bil je eden najizvrstnejših generalov in ga je cesar zelo čislal.

6. februarja zvečer se je vršil shod zaupnih mož mesta ljubljanskega. Kakor čitamo v „Slovenskem Narodu“, se je udeležilo tega shoda 42 zaupnikov od 58. 23 glasov je bilo za dr. Ferjančiča, 11 za deželno-sodnega svetnika Vencajza, 5 za Kušarja. Shod je sklenil, da se dne 14. februarja skliče volilni shod narodne stranke in da je na ta shod povabiti vse tri kandidate. (Samo tri?!)

Izvrševalni odbor narodne stranke in obrtnijski volilni odbor sta izdala v soboto teden skupen oglas na volilne može V. skupine, v katerem priporočata kot kandidata za to skupino krojaškega mojstra in posestnika v Ljubljani, g. M. Kuncu. G. Kunc si je zares pridobil že dosti zaslug za obrtnike in sploh za delavce na Slovenskem ter je iste že večkrat zastopal na Dunaju pri raznih enketah in kongresih ter se krepko potezal za splošno volilno pravico.

Dne 7. t. m. so zborovali socialni demokrati. Na tem shodu je omenil „sodrug“ Kristan tudi Kunčevo kandidaturo ter prav ironično govoril o njegovih zaslugah.

Pa tudi krščansko-socialna stranka je imela isti dan shod. Tudi tam se je razpravljalo o kandidatu Kuncu; o tej priliki je Gostinčar (kršč.-socialni kandidat V. skupine) izrecno poudarjal, da priporoča vsem kršč.-social. sodrugom, ki bi ne hoteli voliti njega državnim poslancem, da naj rajši nego g. Kuncu oddajo glasove kandidatu socialne demokracije g. Železnikarju!

Shod zaupnih mož katoliško-narodne stranke vršil se je v Ljubljani dne 28. pr. m. Udeležilo se ga je nad 300 zaupnikov. Shod je otvoril g. kanonik Andrej Kalan. Predsednikom je bil izvoljen g. vodja Fran Povše. G. Povše preuzame vodstvo z običajnim pozdravom ter prosi mirne in stvarne razprave. G. dr. Šušteršič poroča o zahtevi narodne stranke glede na kompromis, naj se ji prepusti mandat kmetskih občin na Notranjskem. Večina ni bila za to. Pri razgovoru o tej točki so nekateri poudarjali, da ni prav sprava mogoča, dokler zveza med Nemci in narodno stranko ne preneha. Za slogo so govorili gg. župniki: Podboj, Žlogar, Potočnik in dva odposlanca kmetov. G. dr.

Krek ni bil za združenje samo pri volitvah. Gg. kaplani Rudolf, Sinkovec, Kalan, Pešec, Osvald, Pristov, bili so glavni govorniki „radikalne“ struje katoliško-narodne stranke. Za spravo so bili nadalje državni poslanec Pfeifer in deželni poslanec Pakiz, dekan Lavrenčič. Izmed gg. kaplanov se je čul uzklík: „Nobene sprave! Ali zmagati ali častno pasti“.

Glede na skupno postopanje slovenskih poslancev na Dunaju sprejel je shod naslednji predlog: „Shod zaupnih mož katoliško-narodne stranke izjavlja, da naj poslanci, izvoljeni v državni zbor od katoliško-narodne stranke, složno in solidarno postopajo v narodnih uprašanjih z vseni jugoslovanskimi poslanci.“

Glede na obliko tega složnega in solidarnega postopanja pa odločujejo izvoljeni državni poslanci katoliško-narodne stranke sami v sporazumu z vodstvom stranke. Pri razgovoru o kandidaturi v gorenjskih kmečkih občinah (oglašena sta bila zanj g. prof. Tomo Zupan in g. Pogačnik iz Podnarta) prišlo je do razžaljivih opomenj orgljarskega mojstra g. Zupana iz Kamne Gorice, ki so uzbudila splošno ogorčenje.

Zadoščenjem omenjamo, da je g. predsednik Povše neumestne opomnje g. Zupana iz Kamne Gorice dostojno zavrnil. Volilni odbor pomnoži se za 90 članov, ki naj ukrepejo vse potrebno, glede na kandidature. G. vodja Povše izjavlja, da ne preuzame, ker ima doma dovolj posla, nobenega mandata.

Zanimiva je bila razprava o kandidatu pete kurije. G. dr. Krek predlaga delavca g. Jožefa Gostinčarja. Postavi se odločno na stališče pravičnosti. Shod na predlog g. Kalana ni upošteval mnenja g. dr. Kreka ter se postavi na delavcem nasprotno stališče, akoravno je g. Gostinčar poudarjal, da če niso bili vlada in poslanci pravični nasproti delavcem, naj bode pravična vsaj katoliško-narodna stranka in naj prepusti ta mandat delavskemu stanu, ki nima nobenega upliva na ostale kurije, dočim sedaj poprejšnji volilci volijo dvakrat. Istega mnenja so bili g. Hladnik in navzočna delavca gg. Ziller in Jakopič. G. dr. Krek je izjavil, da ne sprejme mandata v peti kuriji, ki se mu je ponujal. Merodajne osebe so bile mnenja, da naj kandiduje v peti kuriji gospod dr. Ignacij Žitnik.

Odkrito moramo izjaviti, da nas je to postopanje osupnilo; pokazalo se je, da vlada v stranki velikanski razloček med praktičnim in teoretičnim krščanskim socializmom. Bodočnost pokaže, ali se delavci zadovolje s tem razločkom med prakso in teorijo. Lanske izjave ob dopolnilni volitvi po pokojnem kanoniku Klunu so pokazale, kje bodi g. drju. Žitniku mesto.

Gotovo bode sedaj govorila tudi „narodna stranka“. Zaradi tega se do onega časa uzdržujemo nadaljnjih besedij. Toda zamolčati ne moremo, če se bode pri razgovoru o združenju „mešetarilo“ za mandate, pokopan je že a priori vsak kompromis.

„Slov. List“.

Gradec. — V sredo 13. januarja se je vršil v Gradcu sijajni ples slovanskih visokošolcev. Udeležili so se ga zastopniki vseh slovanskih akademskih društev, na čelu jim slovanski „Triglav“. Ker je bil prebitek namenjen boln. podporn. društvu slov. visokošolcev, so se odzvali rodoljubi slovanski v domovini odborovemu vabilu v lepem številu. Prisotne so bilo narodne obitelji iz Gradca, Maribora, Celja, Ptuj, Postojne in Št. Pavla v Sav. dol. Namestnik Bequehem je pismeno javil odboru, da ne more priti radi bolezni. Izmed višjih dostojanstvenikov naj omenimo le gospode: prof. Kreka, dr. Ipavca, fin. svet. Ljubeca, nadsod. svet. Hrena, c. kr. majorja Smolo. Prostorne „Anske dvorane“ so bile prenapolnjene najodličnejšega občinstva. Plesna sobana je bila čarobno razsvetljena in ukusno okrašena. Pred odrom za godbo je vihrala „Triglava“ zastava. Koncem prve četvorke je bila z odobravanjem sprejeta brzopolka „Ex“, katero je naš skladatelj Parma priredil za ta večer. Drugi dan popoldne je poletel del udeležencev v Judendorf, kjer se je razvila živa zabava.

Obravnava proti redarjema Josipu Radoslaviču in Ivanu Skopiniču, ki sta, kakor smo svoječasno poročali, v Rovinju umorila mladega Oktavija Ostromana radi petja hrvaške pesni, se je vršila 19. januarja v Gradcu. Radoslavič ni bil obsojen radi umora, nego le radi uboja na dve leti težke ječe. Skopinič pa samo na tri dni zapor. Očividci so bili izpričali, da je Radoslavič zabodel Ostromana s sabljo, ko se ta ni mogel braniti, ker je bil uklenjen, Skopinič pa da ga je s sabljo sekal po nogah.

Štajerska. — Volitve v državni zbor se bodo vršile na Štajerskem za peto kurijo 12. marca, za kmečke občine 17. marca, za mesta in trge 20. marca in trgovinski zborniki 22. marca.

Naučni minister je nadučitelju na Franc Josipovi šoli v Ljutomeru g. Janezu Robiču podelil naslov ravnatelja.

V jedni zadnjih sej štaj. dež. zbora je posl. Robič v svojem govoru apostrofiral tudi dež. glavarja grofa Wurmbrandta kot nasprotnika Slovencev. Grofa so te besede hudo zbudile, izjavil je, da ljubi vse Štajerce jednako, naj so nemške ali slovenske narodnosti. Dosti uspeha s to izjavo ni dosegel. Nemci se radi nje jezé, Slovenci pa ne verujejo Wurmbrandovim besedam, nego zahtevajo, naj se dejansko pokaže, v koliko se je nasproti njim poboljšal.

Dne 4. t. m. se je vršil v Celju shod zaupnih mož slovenske narodne stranke. Na shodu so se proglasili sledeči kandidati: za mestno skupino Celje-Brežice gosp. dr. Hrašovec, odvetnik v Celju; za kmečko skupino Celje-Brežice g. Hugon vit. Berks, graščak na Blagovni; za V. kurijo Celje-Ptuj gospod Dragotin Hribar, tiskar v Celju; za kmečko skupino Ptuj-Ljutomer preč. g. dr. Lavoslav Gregorec, kanonik pri Novi cerkvi; za kmečko skupino mariborsko g. E. Robič.

Mariborski „Slovenski Gospodar“ je učakal svojo tridesetletnico in v nje proslavo je išla zadnja številka v slavnostni obliki. Na prvi strani prinaša slike prvih treh urednikov dr. Preloga, dr. Ulage in dr. Gregorca, potem pa zgodovinsko črtico o listu in njega urednikih. „Slovenski Gospodar“ si je pridobil zlasti v prvih letih za prebujo slovenskega naroda na Štajerskem neveljivih zaslug; čestitamo mu srčno na učakani tridesetletnici, želeči mu še obilo uspehov!

Koroška. — V deželnozborni seji 6. t. m. pri razpravi o podpori višje dekliske šole v Celovcu je predlagal finančni odsek, naj se tej šoli dovoli 500 gld. podpore, toda s pogojem, da se odstrani sedanji ravnatelj prof. Apih in da pride na njegovo mesto mož nemške narodnosti. Ta predlog, kateri je konečno obveljal, je udarec v obraz koroškemu Slovincem. Posl. Einspieler je protestoval proti predlogu, povdarjajoč, da smejo šolo obiskovati tudi Slovence, da je Koroška dvojezična dežela in da se ima pri imenovanju učiteljev gledati pred vsem na kvalifikacijo. Dobro je odgovarjal tudi posl. Muri, kateri je vprašal, kako da so v mnogih čisto slovenskih krajih nastavljeni učitelji povsem nezmožni slov. jeziku, a Nemci le ne mislijo na njih odstranitev. Knezoškof dr. Kahn se je izrekel proti predlogu, da, celo dež. predsednik baron Schmidt-Zabierow se mu je protivil. Zadnja dva gotovo nista posebna prijatelja Slovencev. S tem je povedano dovolj. Sedaj smo radovedni, kaj ukrene vlada.

Zloglasni koroški „Bauerbund“ namerava izdajati nemškutarski list v slovenskem jeziku. List bode izhajal le za volilne borbe, a namen mu bo, vzdržati poslanca Kirschnerja na poslanskem sedežu. Koroški Nemci so torej spoznali, da je slovenstvo na Koroškem uvaževanja vreden činitelj. To je tudi nekaj vredno.

V koroškem deželnem zboru je predlagal slov. posl. Grafenauer, naj se steno-grafski zapisniki izdajajo tudi v slovenskem jeziku, ker to zahtevajo dejanske razmere. Zoper ta predlog je govoril nemški poslanec nacionalec dr. Lemisch, ki ga je imenoval „prvi napad na nemštvo“ v deželi. Poslanec Einspieler je odgovoril, da je mnogo občin v njegovem volilnem okraju, kjer izmed

kmečkega prebivalstva malokdo zna nemški; zato so slovenski zapisniki res potrebni. Posl. Steinvender je strastno oporekal ter imenoval Grafenauerjev predlog „frivolno demonstracijo“. Nemška večina je predlog v svoji znani pravicoljubnosti seveda odklonila. Zanj so glasovali samo trije slov. poslanci, posl. Huber pa je odšel pred glasovanjem. — Na to je sledila obljuba novoizvoljenih poslancev. Slov. poslanci so obljubili v slovenskem jeziku z „obljubim“. Pri volitvi odsekov so slov. poslance kakor druga leta tudi letos prezrli. Samo Muri je izvoljen v gospodarski in peticijski odsek.

Vlada je stavila predlog, naj se na višji realki v Celovcu vpelje veronauk.

V Lipi nad Vrbo so ustanovili pevsko društvo za Zgornji Rož ter ga krstili „Lipa“. To je drugo slovensko pevsko društvo v slov. Korotanu. Dal Bog, da bi novo društvo prospevalo in navduševalo zapuščene koroške Slovence za milo slovensko pesem!

Boj za slovenščino na Koroškem. „Mir“ nam poroča in opisuje, kako se na Koroškem vsak kmečki rodoljub, če le količkaj zna nemški, rad poslužuje nemškega jezika pri uradih. Ljudstvo namreč misli, da se z materinščino nič ne opravi. Pretekle dni pa se je oglasil na Vrbski postaji zavezen okoličanski Slovenec in je oddal uradniku slovenski vozni list. Uradnik je zavrnil stranko, da ne sprejme lista, ker je slovenski. Naš Slovenec se ni ustrašil in se je pritožil pri ravnateljstvu južne železnice. To le je odgovorilo, da se vozni list le radi tega ni sprejel, ker na njem ni bila napisana zadnja postaja, toda ustreglo je pritožbi popolnoma in je naznanilo, da se je pritožba s posebno zahvalo na znanje uzela in uradno ukrenilo, da se v prihodnje kaj enakega ne pripeti. Tako je prav. Potegnimo se za svoje pravice, in dale se nam bodo. Mi nismo radi uradov, ampak uradi so radi nas.

Razgled po slovanskem svetu.

Hrvaška. — „Srbobran“ je javil, da je odbor pravoslavne cerkvene zbornice napravil predlog na ministerstvo, da se ustroji zagrebško srbsko vladničanstvo, ki naj bi obsežalo zagrebško in varaždinsko županijo, t. j. 137.000 duš.

„Posavska Hrvatska“ izjavlja v jedni zadnjih številki v odgovor „Kat. Dalmaciji“, ki je zadnji čas zbadala imenovani list ter omenjala, da je isti glasilo Folnegovića, da je samostojen apostol Hrvastva za Slavonijo in sosedno Bosno ter, dasi je najpoštenije sodila Folnegovića, po njegovem izstopu stranke prava mu ne more slediti na njegovem novem potu.

Predsednikom jugoslovanske akademije je bil izbran g. Torbar, katerega je tudi cesar potrdil.

V Zagrebu je umrl Ant. Fetzner, kanonik kazmanski in vitez Fran Josipovega reda v 74. letu svoje dobe. Pokojnik je bil svoječasn vnet privrženec ilirstva. Leta 1848. in 49. je bil kot vojni kaplan v vojni pod Jelačićem proti Magjarom. Od 1869. je bil umirovljen in je bil več let odbornik glasbenega zavoda v Zagrebu. Bil je zelo radodaren, zlasti proti šolski mladini; zapustil je preko 22.600 gld. raznim društvom. drugo premoženje pa zagrebškim ubožcem brez razlike veroizpovedanja. Blag mu spomin!

Dalmacija. — Dalmatinski deželni zbor je soglasno sklenil, da je v proslavo 50-letnice vladanja presvitlega cesarja ustanoviti 24 stipendijev po 200 gld. na leto za učence na kmetijski šoli, ki se ima ustanoviti.

29. pr. m. je umrl v Starem Kaštelu v Dalmaciji Vicko Tonković, dični starina hrvaški; bil je vnet rodoljub in ugleden posestnik. N. p. v m.!

Slovaška. — Svetozar Hurban Vajansky, najznamenitejši pisatelj in pesnik slovaški, praznoval je te dni petdesetletnico svojega rojstva. Svetozar Hurban se je porodil dne 16. januarja 1847. leta v Hlubokem v nitranjski županiji. Slavnoznani pi-

satelj dr. Josip Miloslav Hurban bil mu je oče. Svetozar Hurban se bavi samo s književnostjo; okolo njega se osredotočuje vse politično in književno gibanje Slovačkov. On je najodločnejši zastopnik slovaškega pesništva. Leta 1880. je izdal lirski in epske pesmi: „Tatra in morje“. Spisal je povest: „Herodes“, v kateri nam v živih barvah slika pomažarjenje slovaške dečice, kako namreč Mažarji odvajajo slovaško dečo v čisto mažarske kraje, da jih tam pomažarjujejo. Znana so tudi njegova „Jadranska pisma“, spomini na Dalmacijo. Leta 1890. je priobčil pesmi „Stihi“. Najznamenitejša Hurbanovo delo je „Suha veja“. Svetozar Hurban je ustanovitelj „Slovenský Pohládň“ (od l. 1881.), to je književnega mesečnika. Svojo politično delavnost razvija v listu „Narodnie Noviny“, ki izhajajo v Turčanskem sv. Martinu. Ko je leta 1892. hotel postaviti svojemu očetu dr. Josipu Miloslavu Hurbanu spomenik na vaškem pokopališču v Hlubokem, prepovedala je ogerska vlada to obiteljsko slavnost ter njega in njegove sorodnike spodila iz pokopališča. Vlada ga je radi tega pijetelnega čina postavila pred porotnike v Pozunu, in Svetozar Hurban je bil obsojen na jedno leto ječe v Segedinu, na globo 300 goldinarjev in povračilo stroškov 457 gld. Tako je življenje narodnega mučenika Svetozara Hurbana, življenje, ki je verna slika trpljenja slovaškega naroda.

Bosna - Hercegovina. — Po najnovejših vesteh se je nadškofu Stadlerju obrnilo na boljše. Vendar so višji krogi v Sarajevu še v skrbeh za visokega bolnika in ga priporočajo vernikom v molitev.

Bosenska vlada je poslala muzejska kustosa O. Reiserja in L. pl. Führer-ja ter preperatorja Sandarius-a na otok Krk in na Grško, da zbirajo tam posebne vrste sesalcev in ptic balkanskega poluotoka, kakoršnih se nima deželni muzej. Grška vlada je obljubila, da pojde učenim potnikom na roko.

Mohamedansko prebivalstvo je praznovalo 3. t. m. svoj največji praznik „Bajram“, s tem dnevom začne se tudi njih veliki post „Ramazan“, ki traja cel mesec.

Srbija in Črna gora. — V predzadnji številki „Glasa Crnogorca“, in sicer v članku, ki govori o dogodkih preteklega leta, se čita tudi to: „Poset našega kneza v Belgradu... je dogodek, ki je vzradostil ves srbski narod in ki je storil minolo leto epohalno. Po vidovdanskem sestanku dveh srbskih vladarjev ne morejo več računati naši neprijatelji na neslogo Srbije in Črne gore, katera je bila tudi prej bolj na nasprotnikovem jeziku, kakor v bratskih srcih“. — K temu pravi „Jedinstvo“: Ne bi imeli nikakega vzroka, da bi se tudi ne veselili bratske sloge, ko bi res tako bilo, kot piše omenjeni list, ali bojimo se, da činjenice dokazujejo nasprotno. Ni dolgo tega, ko je kralj Milan roval in vse mogoče deloval proti Cetinju, a knez je tega kralja opeval v svojih pesmih. Najbolj pa nam je padlo v oči, da je knez, ko je Aleksandru javil proslavo 200-letnice dinastije Petrović - Njeguša, izrazil željo videti srbskega kralja na Cetinju, ker mu je isti tako še dolžan vrniti poset. Kralj Aleksander je odgovoril v jako lepah besedah in čestital knezu povodom omenjene svečanosti, toda o svojem prihodu in vrnitvi poseta ni omenil niti besedice.

Pruski Poljaki. — Na interpelacijo poslanca Czalinskega v pruskem deželnem zboru, zakaj se razpuščajo shodi, na katerih se govori poljski, je odgovoril minister notranjih poslov, da zaradi tega, ker uradniki ne znajo poljski, da bi jih nadzorovali. Minister je pretil potem, da se morda še zakon izda, da se shodi, na katerih se poljski govori, zabranijo. Nekateri nemški poslanci so se vjemali z ministrom, drugi so pa tako postopanje grajali.

Rusija. — Jeden francoski list javlja, da je Leo Tolstoj od sv. sinode iz cerkve izobčen. Predsednik sinode Pobedonoscev je naročil odboru od 3 metropolitov, 4 vladik in 5 drugih cerkvenih dostojanstvenikov, da naj pregledajo zadnje spise tega slavnega ruskega moralnega filozofa; na temelju obsodbe njegovih spisov je baje sledila ekskomunicija radi krivoverja. Ta sodba se sedaj

le omenjuje na zabranjenje Tolstojevih spisov, toda njegova rodbina se boji, da ga ne vtaknejo siloma v kak samostan ter mu ne odvzemo državljanskih pravic. To zadnje je menda le bojazen, ker se o tem z drugih strani še ničesar ne javlja.

Ruski car je imenoval na mesto grofa Šuvalova guvernerjem v Varšavi Imeritinskega, ki bode gojil isto razmerje napram Poljakom, kakor Šuvalov. V času, ko je bil Šuvalov guverner v Varšavi, se je godilo Poljakom mnogo bolje, ker je slednji skušal vsekakor oblažiti uasprotstva med obema narodoma. Imenovanje Imeritinskega se je veselo pozdravilo, ker se ve o njem, da bo hodil po potu svojega prednika, kateri je bil pri ruskih Poljakihi jako priljubljen.

Londonske „Times“ javljajo iz Odese: Rusko brodovje v Črnem morju, sestojee iz šest oklopnih, več ladij-topničark in 7 ladij za uničevanje torpedov, je priplulo v Sevastopol. Brodovje je popolnoma oboroženo, moštvo kompletno in pripravljeno. Jedno oklopnico in jedno ladijo-torpedovko kurijo noč in dan; tako sta pripravljeni vsak hip odpluti pred Carigrad.

Novo ime Peterburgu. Prestolnica ruskega carstva nosi nemško ime Peterburg. Rusom to ime nikakor ni po godu in radi bi ga zamenili z drugim, ruskim imenom. Prosto ljudstvo rusko naziva svojo prestolnico Piter, toda to ime ne ugaja učenim možem. Vsekakor hočejo odvreči nemško ime Peterburg. In prav tako. Ali kako prekrstiti Peterburg, to dela preglavico. Neki zgodovinar misli na ime Petropol, ker je to ime našel v stari listini nekega arhiva. Toda to je z dežja pod kap. Tudi to ime ni rusko. Slovenci pravimo Petrograd, le nekateri v nas pišejo Peterburg, in sicer tisti, ki so najmanj ruski in ki so toliko ruski (beri: slovanski), kakor ime Peterburg. Rusi imajo Pavlograd, Novgorod (Novi grad), zakaj pa bi ne imeli Petrograd? To ime je vsem Slovanom drago, to je naše ime. Srbi imajo Beligrad, Čehi Višegrad, Slovenci imamo mnogo gradov. Mi ostanemo torej pri Petrogradu.

Raznoterosti.

*** 130 let!** — New-Yorški „World“ je te dni prinesel podobo najstarejšega človeka v Ameriki. Zove se Miguel Vejar in mu je 130 let. Prvo svojo ženo je izgubil Vejar o potresu 1806. leta; druga žena mu je umrla 70 let pozneje. Imel je 13 otrok, od katerih jih živi še 9. Koliko ima unukov in pravnukov, tega pa niti sam ne zna, ker jih ne pozna vseh. Ta neobičajni starec je izpil tekom dolgega svojega življenja mnogo vedrov žganja, preko 100 let pa uprav strastno kadi cigarete in vendar je še živ. Nikdar ni živel po kakšnih zdravstvenih pravilih in bolji del njegovih let mu je prošel, ne da bi se bil kedaj kopal. Ta človek mora imeti zares izreden organizem.

*** Hudiča sva ustrelila!** V Huntenburgu na Nemškem sta dečka s tem veselim krikom sporočila sosedom ljudem, kako junaštvo sta izvršila. V odsotnosti starišev je prišel v hišo človek, kateri se je bil obraz počrnil in se trepetajočima dečkoma predstavil kot hudič. Zahteval je, naj mu pokažeta, kje hrani njiju oče denar. Dečka sta mu pokazala skrinjo in hudič jo je koj začel preiskovati. V tem sta se dečka spomnila, da je hudič sila nevarno in hudobno bitje. Vzela sta torej vedno nabito očetovo puško in hudiča ustrelila v hrbet, da je obležal mrtev.

*** Samomor duhovnika.** — V Milanu se je na grobu generala Sirtorija ustrelil ugleden mož, katoliški župnik Anelli. Svoj čas se je Anelli kot vojak Garibaldinijev boril za zjedinenje Italije. Sirtori je bil najboljši njegov prijatelj. Pozneje je postal duhovnik, a višji cerkveni dostojanstveniki ga niso marali. Nadškof ga je poslal na najslabšo župo v tessinskih močvirjih, kjer umira prebivalstvo vsled gladi in pelagie. Anelli se je za svoje župljane močno trudil, stradal je z njimi in se zanje zadolžil tako, da si ni vedel drugače pomagati, nego z revolverjem. Nadškof, ki ima ogromne dohodke,

ni hotel za svojega duhovnika nič storiti in ga tudi ni dal cerkveno pokopati.

*** Umor v sodni dvorani.** — Laški polkovnik Francegia v Turinu se je hotel ločiti od svoje 48-letne žene, ker ni živela spodobno. Te dni je bila v Turinu obravnava, pri kateri je polkovnik vzel hkrati revolver iz žepa in z njim dvakrat ustrelil na svojo ženo. Ta je vsled dobljenih ran še tisti dan umrla.

*** Anarhisti se zopet oglašajo.** — Tik Barcelone našli so orožniki v neki jami šest velikih dinamičnih bomb, katere so anarhisti brez dvoma pripravili za kak atentat, za katerega izvršitev so le čakali ugodnega trenutka.

*** Petnajst deklet zgorelo.** — V sirotišnici v Dallasu, v severoameriški državi Texas, je nastal dne 17. p. m. ogenj, kateri je poslopje popolnoma upepelil, 15 deklic je zgorelo, 9 pa je bilo nevarno opečenih.

*** „Društvo 100 kilogramov“.** — Ni dolgo temu kar smo priobčili, da se je v Parizu zasnovalo „društvo 100 kg.“, kateremu morebiti član le tisti, ki tehta najmanj 100 kg. Povedali smo takrat, da je namen temu društvu ta, da se debeluhi spoznava med seboj, goje medsebojne prijateljske odnose in prirejajo skupne obede. No, to društvo je imelo pred kratkem svoj prvi shod. Seveda je bil glavni namen „zborovanju“ dobro jesti in piti. Udeležnikov je bilo 46. Predsedoval je trgovec Fléher, ki tehta 160 kg. Prisoten je bil tudi najdebelejši vojaški novinec Francije, Flomont, ki vaga 155 kg. ter meri preko prsi 1 meter 51 cm. Siromaku je še-le 20 let.

*** Zaradi madjarske surovosti v — smrt.** „Hrv. Pravo“ poroča z Reke: Pred nekimi dnevi se je vozilo neko 17-letno dekle po železnici iz Ogulina v Josipdol. Dekle morda še nikdar prej ni bilo na železnici; niti ni opazilo, ko se je vlak ustavil na omenjeni postaji, ampak je ostalo v vozu. Vlak je krenil dalje proti Tounju. Proga iz Josipdola proti Tounju gre prilično navzdol, torej vlak leti dosti naglo. Sedaj je vstopil sprevodnik v voz ter zahteval od dekleta vozni listek. Ko je videl, da bi bila morala izstopiti že v Josipdolu, pričel je kričati, strašno psovati ubogo dekle in groziti se ji s kaznijo. Preplašeno dekle je skočilo, planilo k vratom, katera je bila konduktar ob ustupu pustil le priprta in — skočila je z drvečega vlaka! Sirotica se je bila morda nadejala, da pade na mehki sneg in da se ne poškoduje, toda po vsej nesreči je padla ob neko steno ter z glavo udarila tako silno ob zid, da ji je črepinja počila! Ubožica se je ubila. A o tej nesreči se ne piše ničesar, bržkone zaradi tega ne, da ne bi se škodovalo onemu madjarskemu konduktarju!

*** Žid, je ukradel doto svoje žene.** V Budimpešti je nedavno poročil spekulat Sami (!) Auerbach vsega spoštovanja vredno dekle. Mlada žena mu je prinesla 6000 gld. dote v gotovem denarju. A je bila toliko nespametna, da je denar izročila soprogu. Ko je žid imel denar v žepu, izognil je. — Pravijo, da dekletu ni nič kaj žalega po begunu, kajti dobro zna, da je takih „m.žakov“ v Pešti — še preveč.

Narodno gospodarstvo.

Ječmen je sicer dober za konje, a vendar jih po njem rado grize v vampu, dokler ga niso vajeni. V južnih krajih, zlasti v Arabiji dajo konjem le ječmen namesto ovs.

Rž ni dobra za konje, če se sama daje. Konji oslabe. Ne škoduje pa rž, če se meša z ovsem.

Jara rž pomešana z grašico ali pa sama, je dobra krma za konje in govedi, ako se še zelena pokosi.

Ravno posajenega drevesa ne smes trdno privezati, kajti drugače se ne more trdno vnesti v zemljo. Pod koreninami se naredi prazni prostori in se vsled tega začne sušiti.

Sadje, ki je dobilo duh po katranu, ki je bil v kletu, ali kak drug zoprni duh, se

lega duha težko toli znebi, da bi ga tisti, ki imajo fin nos, ne opazili. Toliko se pa duh odpravi, da se da sadje porabiti, ako se dene na kak jako zračen in hladen kraj: Seveda pri tem se sadje malo posuši in zgubi lep videz.

Jabolka so jako zdravo sadje, in posebno mnogo pripomorejo, da ložje spimo, ako jih jemo, predno gremo spat. Jabolka pospešujejo prebavljenje.

Posušene pivovarniške tropine mesto ovs. — Že dolgo so pivovarniške tropine znane kot izborna krma ne le za pilaže volov, marveč tudi za molzne krave in prasiče; poskušnje zadnjih let pa so dokazale, da so tropine imele dober uspeh tudi pri konjih. Po večkratnih poskusih pri tovnih konjih se da zagotoviti, da so tropine kot primes k ovsu in koruzi jako izborne tedaj, kadar je oves predrag. Vsak dan se da smes iz 1.25 kg ovs, 0.25 kg strte koruze, 0.5 kg lanenih preš, 3.5 kg posušenih pivovarniških tropin, 2.5 kg sena in 1–2 kg ržene rezanice. Ob tej hrani konji ne hujšajo, temveč postanejo skoro brez izjeme vedno lepi, gladki, svitle dlake, so delavni in živahni. Posušene tropine se dobe v Koslerjevi pivovarni v Ljubljani.

Goreč petrolej najlože ugasiš z mlekom. Kadar nastane ogenj v hiši, ako se ubije petrolejska svetilnica, ali ako se petrolej užge kako drugače, vzemi vselej mleka in gasi.

Književnost.

„Knjižnica za mladino“. — Izšel je 24. snopič, ki prinaša zbirko povestic in poučnih spisov pod naslovom „Savinjski glas“, katere je uredilo učit. društvo za celjski okraj. — S tem snopičem pretrgamo izdajanje ta knjižnice na nedoločen čas, ker je doslej deficita okoli 1400 gld., a do 14.000 snopičev v zalogi. Ko prodamo nekoliko teh knjig, da se deficit zmanjša, bomo nadaljevali; najraje bi izdali od meseca julija do konca leta 6 dvojnatih snopičev, da bi bila s tem popravljena tudi zamuda.

Knjige „Slovenske Matice“ za leto 1896. so izšle in so se začele razpošiljati. Radi pomanjkanja prostora v našem listu prinašamo le naslove in vsebino knjig. „Letopis Sl. M.“ Uredil Anton Bartel. Iv. Navratil: Slovenske narodne vraže in prazne vere. Iv. Majciger: Kamica — Gams. E. Lah: Domoznanska črtica. Dr. M. Murko: Narodopisna razstava češko-slovanska v Pragi. Dr. K. Štrekelj: Prinos k poznavanju tujih besed v slo. Dr. K. Glaser venščini. O zgredskih slavošpevih. R. Perušek: Bibliografija slovenska. E. Lah: Letopis Sl. M. (Sumarnemu pogledu vseh društvenikov posnemamo, da je prirastlo letos le malo številce 16 novih naročnikov. V goriški, tržaško-koperski škofiji pa je celo odpadlo 32 udov. Nujno je potrebno, da razvijejo Matični poverjeniki živahnejšo agitacijo za naše književno društvo, ki pri sedanjih razmerih nikakor ne more napredovati tako, kakor bi bilo želeto v interesu razvitka slovenske znanosti in lepoznanstva!) — Zgodovina slovenskega slovstva. III. del., pisal prof. dr. K. Glaser. V tem snopiču pisatelj obdeluje Bleiweisovo dobo od 1848. do 1870. l. (do Jos. Marna). — Slovenske narodne pesmi. Uredil dr. K. Štrekelj. II. — Slovenska zemlja. II. del. Samosvoje mesto Trst in mejna grofija Istra. Prirodopisni, statistični in zgodovinski opis. Spisal S. Rutar. I. snopič. Ta knjiga ima 26 jako lepih slik in 1 načrt. — Knezova knjižnica. Zbirka zabav. in poučnih spisov. III. Vsebine: Anton Funtek: Smrt. Epsko-lirske slike. Fr. Govékar: Ljubzen in rodoljubje. Povest.

„Nada“. — Ta sarajevski list je zadnji čas obrnil še bolj svojo pozornost na nas Slovence. V jedni zadnjih števil je prinesel več slik Bleda in okolice, v predzadnji številki pa je priobčil jako obširen životopis slovenskega jezikoslovca dr. Vatroslava Oblaka, ki je lani umrl v Celju; prinesel je

tudi sliko. Životopis je priredil pesnik g. J. Milaković. — Prav bi bilo, ako bi ta list imelo vsako slov. društvo, saj nas vedno imenuje: „naša braća Slovenci“. Cena je le 6 gld. na leto; lahko si izbere vsakdo izdanje v latinici ali v cirilici.

„Dom in Svet“ v Ljubljani je jako laskavo ocenil roman „Kapitanova hči“, ki je izšel v 55. in 56. snop. naše „Slovenske knjižnice“.

Loterijske številke.

3. februvarja:

Praga 24 3 82 6 15
Lvov 87 60 67 77 74

6. februvarja:

Dunaj 42 23 62 64 65
Gradec 9 29 67 78 59

13. februvarja:

Trst 35 57 30 66 23
Linc 65 85 63 28 48

Dunajska borza

13. februvarja 1897.

Skupni državni dolg v notah	101	gld.	70	kr
Skupni državni dolg v srebru	101	„	80	„
Avstrijska zlata renta	123	„	20	„
Avstrijska krona renta 4%	100	„	45	„
Ogerska zlata renta 4%	122	„	05	„
Ogerska krona renta 4%	99	„	40	„
Avstro-ogerske bančne delnice	951	„	—	„
Kreditne delnice	373	„	—	„
London vista	119	„	90	„
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	„	65	„
20 mark	11	„	73	„
20 frankov	9	„	52	„
Italijanske lire	45	„	15	„
C. kr. cekini	5	„	67	„

Tržne cene.

za 100 kilov

Kava: Santos	gld.	132	—	do	140	—
Sandomingo		160	—	„	—	—
Java		160	—	„	164	—
Cejlon		185	—	„	—	—
Moka		192	—	„	—	—
Sladkor		34	—	„	35	—
Speh		52	—	„	56	—
Petrolij v sodu		18	3/4	„	—	—
v zaboju		6	10	„	—	—
Maslo surovo		64	—	„	66	—
kuhano		81	—	„	82	—

Moka: (Majdičeva):

št. 0 gld. 15.45, št. 1 gld. 14.95, št. 2 gld. 14.45,
„ 3 „ 13.85, „ 4 „ 13. „ 5 „ 12.45,
št. 6 gld. 11.45, št. 7 gld. 9.45

Ogerska:

št. 0 gld. 15.20, št. 1 gld. 14.70, št. 2 gld. 14.20,
„ 3 „ 13.70, „ 4 „ 13.30, „ 5 „ 12.80,
št. 6 gld. 12.20.

Otrobi debele	gld.	4.50	do	4.70
drobne		4.50	„	4.70
Turšica navadna		5.50	„	6.40
Oves		6.50	„	7. —

Dr. M. Keršovani

ordinuje v lastni hiši

v ulici Barzellini

6—1 h. št. 2. 4 10—2

Velika zaloga orožja

44 5—1 zlasti za lovce. 27 6—2

Puške brokove, kaliber 12, 14, 16, 20, 24, 28 in druge po ceni in s popolnim puškarskim izdelkom.

Posebnosti pušk brokovnic in drugih Winchester in Pieper domači patent Genial in Krona z ekstratorjem in brez njega; velika zaloga revolverjev, bambitk, karabin, floberk, boqru kakor tudi zaloga smodnika in streliva in vseh lovskih potrebščin priporoča z redno postrežbo

J. Havránka sin v Roudnici nad L., Češko)

Cenik s slikami pošiljamo na zahtevanje poštne prosto.

Franc Južina,
črevljar 32-1
v ulici Municipio št. 3 v Gorici,
priporoča se
p. n. slovenskemu občinstvu v mestu
in na deželi za razna naročila.

Vinarsko in sadjarsko društvo za Brda

s sedežem v Gorici, ulica Barzellini št. 20.
priporoča
po nizki ceni slavnemu občinstvu

**svoja pristna brška
vina: rebulo, modro
frankinjo in druga na-
vadna črna vina, pri-
delke svojih članov.**

Razpošilja na vse kraje od 56 litrov naprej.
Uzorce vin pošilja na zahtevo.

Anker 25, 25-4 Liniment. Capsici compos.

iz Richterjeve lekarne v Pragi
pripoznano kot **izvrstno bol ubla-
žujoče mazilo**; za ceno 40 kr., 70
kr. in 1 gld. se dobi po vseh lekarnah.
Naj se zahteva to **splošno priljub-
ljeno domače zdravilno sredstvo**

vedno le
Richterjev Liniment s „sidrom“

kot edino **pravo** in vzame
le tako steklenico, ki je pre-
videna s „sidrom“ kot znano
zaščitno znamko.

Richterjeva lekarna „pri zlatem levu“ v Pragi.

Kdo pije
Kathreiner
Kneippovo sladno kavo?
Vsak

kdor ljubi okusno kavo, hoče
zdrav ostati in si kaj prihraniti

Ne slišano še!!

V življenju se ne zgodi več tako redka prilika,
da bi se moglo dobiti le za 2 gld. te-le potrebne
predmete, in sicer 40 komadov: 1 prima-ura,
najelegantnejša, lepo pozlačena, z lepo verižico,
točno kazoča, z enoletnim jamčenjem; 1 fina za-
pestnica za dame iz pariškega duble zlata; 1
najelegantnejša zakopčnica za dame nove fašone;
1 krasna židana zavratnica za gospode; 1 igla
za isto z umetnimi briljanti; 3 komade elegant-
nih gumbov iz duble zlata z umetnimi briljanti
za prsa; 2 mehancična gamba za manšete, duble
zlato s patentovanim zapiralnikom; 2 krasna
gamba za ovratnico iz duble zlata; 1 elegantni
prsten za gospoda z lepim kamenom; 6 naj-
lepših barvanih žepnih robcev; 1 krasno in fino
obrobjeno žepno ogledalo; 10 finih angleških
papirjev za pisma in 10 zavitkov. Vseh
krasnih predmetov stane z uro vred odslej le 2
gld. in se dobijo, dokler so v zalogi, po poštmem
3 8-2 povzetje pri krakovski 6 5-4

trgovski hiši **F. Windisch v Krakovu,**
(Krakau, Postfach Nr. 16 10).

Prvi in najstarejši fotografično-umetniški zavod

Antona Jerkiča v Gorici na Travniku

(poleg nedškofije št. 11)

prevzema vsa v fotografično stroko spadajoča dela do
naravne velikosti; izdeluje fotografije na porcelan, na
broše (najnovejša iznajdba), na žido, platno itd., akvarele,
oljnate slike; posnema po starih fotografijah pomanjše-
valno ali povečevalno na najokusnejši način. Neprekos-
ljivo delo jamči. Cene poštene. 26-2

Franjo Jakil

Tovarnar kože v Rupih
zaloga v Gorici Rabatišče 2.

Anton Vodopivec

gostilničar
„pri petelinu“ v Trstu via Ghenga
št. 7. (zraven j. kolodvor),
ima zalogo vipavskih vin v Prvačini
pri Gorici.

Ivan Reja

časni oskrbnik vinarskega in
sadjarskega društva za Brda s se-
dežem v Gorici, ulica Barzellini št.
20. in gostilničar „Alla Colomba“
v Gorici, na voglu ulice Morelli.
Priporoča se rojakom v mestu in deželi.

IVAN DEKLEVA

veletržec z vinom,
ima v svojih zalogah vseh
vrst domačih in istrskih vin.
Cene zmerne.

ANTON OBIDIČ

čevljar v Semeniški ulici št. 4 se
priporoča Slovincem v Gorici in
v okolici za blagohotna naročila.

Pek Karol Drašček

priporoča
pekarijo v Riva Corno 4
in podružno prodajalnico kruha
v Semeniški ulici 2.

Svečar J. Kopač v Gorici

Solkanska ulica 9
priporoča pristne čebelno-voščene sveče
kg po gld. 2-45. Za pristnost jamči s 1000 kron.
Sveče slabših vrst po jako nizki ceni. Zaloga
kadil za cerkve po gld. 1-20, 1 gld., ter 50 kr. kg.
Razpošilja na vse kraje avstro-ogerske monarhije.

Trgovec z vinom Ant. Pečenko

Vrtna ulica št. 8.
priporoča v sodčkih od 56 litrov naprej
pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih,
briskih in istrskih in dalmatinskih vinogradov.
Cene zmerne, posrežba točna.
Za pristnost vina jamči.

Anton Kuštrin

v Gosposki ulici št. 23
priporoča
svojo trgovino raznih jedilnih
potrebščin. Posrežba točna.

Ambrož Furian

v Tržaški ulici št. 4
priporoča svojo trgovino je-
dilnih potrebščin in domačih
pridelkov.

Usnjar Franc Bensa

v Ozki ulici 8
priporoča vsakovrstno usnje,
podplate, kopita, orodje in druge
potrebščine za čevljarje.

Anton Koren

Gosposka ulica 4
priporoča razno lončarsko, porcelansko in stekleno
blago, reže in uklada šipe ter pripravlja okvirje.

Saunig & Dekleva

glavna zaloga koles „Swift“ v ulici Fran Josipa
št. 4. Zaloga pušk, streljiva, šivalnih strojev
itd. v nunski ulici št. 16. — Popravilnica koles
in izdelovalnica žičnih blazin v nunski ulici št. 14.

Hausner & Lokar

tovarna usnja v Mirni pri Gorici.
Zaloga in prodaja na drobno v
Gosposki ulici št. 9.

Klobučar Anton Fon

v Semeniški ulici
priporoča svojo bogato zalogo
klobukov in kap ter gostilnico
preskrbljeno z izborn. vini.

Andrej Jakil

Tovarnar kože v Rupih
p. Miren.
Prodajalnica na Kornu v Gorici.

Jožef Novič krojač

Gosposka ulica št. 14
se priporoča čistiti dahovščini in ostalemu ob-
činstvu v Gorici in na deželi za razna v krojaško
obrt spadajoča opravila. Izdeluje po meri točno
in po raznih cenah.

Alojz Valič

v Ajdovščini št. 57
ima zalogo vsakovrstnega usnja, podpla-
tov itd. po najnižji ceni.
Priporoča se slavnemu občinstvu.

Sodar Franc Rusjan

v ulici Vetturini 9. — Gorica — (v hiši kje je ljud-
ska posojilnica) priporoča se gg. trgovcem z vinom
in vinogradnikom za izdelovanje novih in poprav-
ljanje starih sodov in izdelovanje vseh, v njegovo
stroko spadajočih del. (cl.)

Podpisani naznanja, da je otvoril v Podgori
h. št. 185, lastno izdelalnico raznovrstnih te-
stenin kot so n. pr. makaroni, rezanci, biguli
i. t. d. (cl.)
Priporoča se svojim rojakom v Podgori in
drugod za obilna naročila. **Jožef Bizaj.**

Klepar Artur Makutz

Ozka ulica 1. — GORICA — Via Stretta 1.

priporoča
Škropilnice proti peronospori (ponovljene po Ver-
morelovi sestavi). Baker je trd in svetel. Zaliske (valvole) se
more lahko premeniti. Škropilnica je sestavljena priprosto in
tako, da škropi lahko na tri načine po volji lastnika.

Cena je zelo nizka.

Stroj za žvepljanje sodov iz cinkanege železa.
Priprava za obvarovanje vina pred plesnobo in cikanjem
pri točenju iz soda (kan). 29 13-3

Meh za žvepljanje grozdja raznih sistemov.
Sprejemlje v popraviljanje vsakovrstne druge škropilnice,
kakor tudi prevzema vsa druga v kleparsko obrt spadajoča dela.